

Nodokļu slogs spiež izvēlēties kaimiņvalstis

Zemāku izmaksu
dēļ aizvien vairāk
Latvijas iedzīvotāju
un uzņēmumu
izvēlas saviem auto
Lietuvas un Igaunijas
numura zīmes

11.2

Tik tūkst. atļauju braukt ar ārvalstīs reģistrētiem auto
izsniegts kopš 2009. g. jūnija.

AVOTS: CSDD

Par to liecina gan Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD), gan Auto asociācijas (AA) dati, kā arī Latvijas uzņēmumu pārstāvju teiktais. Iemesls – Lietuvā un Igaunijā vairākkārt zemākie nodokļi/nodevas saistībā ar auto reģistrāciju/izmantošanu. Tā, piemēram, *Toyota Avensis* reģistrācijas, tehniskās apskates un transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa izmaksas triju gadu periodā Latvijā ir 530 Ls, Igaunijā 137 Ls, bet Lietuvā vien 29 Ls, liecina AA aplēses.

Skaita naudu

Runa ir ne tikai par tā saucamajiem luksusaauto, kas tiek reģistrēti uz uzņēmumu vārda, bet arī par salīdzinoši lētajām automašīnām cenu robežās no diviem līdz pieciem tūkstošiem eiro, norāda AA prezidents Andris Kulbergs. Pēc viņa rīcībā esošās informācijas, esot vērojama nopietna lēnu un lietotu auto īpašnieku interese reģistrēt un veikt tehnisko apskati savam auto Lietuvā, tādējādi gadā iekonomējot 200–300 Ls. Ja ar auto saistīto nodokļu atšķirības Baltijas valstu starpā ir lielākas par 10–15%, tad cilvēkiem neizbēgami būs vēlme ietaupīt, skaidroja A. Kulbergs, uzsverot, ka tādējādi tiek uzdāvināta nauda igauņiem un lietuviešiem.

Kopumā BTA autoparkā ir 56 automašīnas, no kurām sešas ir reģistrētas Lietuvā, norāda apdrošināšanas kompānijā.

To skaitā ir arī *premium* klases automašīnas. Iepriekš Lietuvā kompānijai bija reģistrēts vairāk tieši vadības automašīnu. BTA atzīst, ka Latvijā nodevas un nodokļi, kas saistīti ar automašīnām, tiešām ir augstāki, tāpēc daļa tika reģistrētas Lietuvā, kur kompānijai ir pārstāvniecība. BTA ir aprēķinājis – ja savu darbību pārnestu, piemēram, uz Igauniju, tad gadā kompānija ietaupītu ap 450 tūkst. Ls. Te gan nav domāti tikai auto nodokļi un nodevas, bet visa darbības pārcelšana kopumā.

Medikamentu un medicīnas preču lieltirgotava šobrīd auto reģistrē katrā valstī atsevišķi, norāda Dace Vaitiņķe, kas veic SIA *Tamro* saimnieciskos iepirkumus Baltijas valstīs un Somijā. Taču šobrīd kompānija izskata valstu nodokļu politiku un rēķina kopējās izmaksas, kas saistītas ar automašīnu reģistrāciju un izmantošanu. Arī viņai nav garām pasludējis fakts, ka uzņēmumi labāk brauc ar auto, kam numura zīme reģistrēta kaimiņvalstīs. Turklāt nākamgad būs izmaiņas Pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas padarīs reprezentatīvo (luksusa) auto izmantošanu Latvijā vēl neizdevīgāku salīdzinājumā ar Igauniju un Lietuvu.

Neko nezina

Aprēķinu par Latvijas iedzīvotāju/uzņēmumu reģistrētajiem auto ārvalstīs mums nav, no-

rāda CSDD pārstāve Agnese Korbe. Kaut arī Satiksmes ministriju (SM) uztrauc iespējamā nodokļu aizplūšana garām valsts kasei gadījumos, kad auto tiek reģistrēts kaimiņvalstīs, bet braukts ar to tiek Latvijā, SM tāpat kā Finanšu ministrijai (FM) nebija aprēķinu par to, cik lieli līdzekļi nav nonākuši Latvijas valsts budžetā dažādo ar auto saistīto nodokļu likmju dēļ. Taču, ja nebūtu šo auto nodokļu, tad budžetā nonāktu un līdz ar to ceļiem būtu vēl mazāk naudas, norāda FM pārstāvis Aleksis Jarockis.

Braukšanu izkārt

Personai, kas ir Latvijas pilsonis vai nepilsonis, kā arī tādai personai, kas ir saņēmusi uzturēšanas atļauju Latvijā, aizliegts Latvijas teritorijā ceļu satiksmē vadīt ārvalstīs pastāvīgi reģistrētu vieglo automobili, izņemot atsevišķus gadījumus, uzsver A. Jarockis.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likumu izņēmums ir, piemēram, ja persona strādā algotu darbu vai mācās ārvalstīs, personai izsniegta uzturēšanās atļauja (reģistrācijas apliecība) vai arī pieder uzņēmums ārvalstīs. Tādos gadījumos persona var iegūt CSDD izsniegtu atļauju izmantot ārvalstīs reģistrētu auto līdz trim gadiem. Uzturēšanās atļaujas neesot grūti saņemt, un arī citas šī likuma prasības iespējams izpildīt, norāda A. Kulbergs. Esot arī firmas,

kas piedāvā «sakārtot» attiecīgās formalitātes.

Ja nu persona neatbilst kādam no šiem nosacījumiem, tā divreiz gadā var saņemt no CSDD atļauju 14 dienas braukt ar ārvalstīs reģistrētu auto. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem privātpersonai ārvalstīs pirktas auto ir jāreģistrē Latvijā piecu dienu laikā. Šobrīd SM atbilstoši Ministru prezidenta rezolūcijai gatavo priekšlikumus, lai novērstu situācijas, kad izņēmuma gadījumi tiek izmantoti ļaunprātīgi, izvairoties no Latvijā paredzēto transportlīdzekļu nodokļu nomaksas, norāda A. Jarockis.

Minētās atļaujas tiek izsniegtas no 2009. gada jūnija, un laika posmā no 2009. gada jūnija līdz 2013. gada septembra sākumam izsniegts apmēram 11,2 tūkst. atļauju: līdz 14 dienām – 3,2 tūkst. šoši, virs 14 dienām – 8 tūkst. šoši, liecina CSDD dati. Piemēram, 2012. gadā izsniegts 3,1 tūkst. atļauju, tostarp virs 14 dienām – 0,8 tūkst., bet 2013. gadā – 2,9 tūkst., tostarp virs 14 dienām – 0,8 tūkst.

Nav ko «zīmēties»

«Lai izvairītos no situācijām, kad nepatērīgi PVN maksātāji negadotīgi iegādājas dārgas luksusa automašīnas un atskaita par to priekšnodokli, ir nepieciešams noteikt PVN likumā, kas ir luksusa automašīna, un tādām automašīnām noteikt priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumu,» iecerētās

izmaiņas, kuras plānotas saistībā ar nākamā gada budžetu, PVN likumā skaidro FM. Saskaņā ar likumu.

«Par uzņēmumu ienākuma nodokli» runa ir par t.s. reprezentatīvajiem vieglajiem auto virs 30 tūkst. Ls (ieskaitot PVN). Db.lv jau vēstījis, ka, nosakot, ka par luksusa auto uzskatāms ikviens spēkrats, kura vērtība, ieskaitot PVN, pārsniedz 30 tūkst. Ls, neļaujot ar šī kategorijas auto iegādi un ekspluatāciju saistītos izdevumus uzņēmumiem norakstīt saimnieciskās darbības izdevumos, Latvija kaimiņvalstīm ik gadu uzdāvina miljonus, uzskata Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera. Valsts gada laikā varētu zaudēt pat 3,6 milj. Ls nodokļu naudas, lēš Auto asociācijas prezidents A. Kulbergs, rosinot latīņu pācelt līdz 50 tūkst. Ls. Viņš lēš, ka šobrīd puse luksusaauto, ar ko tiek braukts Latvijā, reģistrēti ārējiem, un situācija PVN likuma spēkā stāšanās gadījumā tikai pasliktināsies. Izmaksas par degvielu, ekspluatāciju u.c. tiks norakstītas, apmaksājot rēķinus par it kā sniegtiem reklāmas, mārketinga vai juridiskajiem pakalpojumiem, jo šādu «pakalpojumu» piedāvājot ārvalstu kompānijas. Tādējādi vēl vairāk samazināsies uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi valsts budžetā, brīdina A. Kulbergs.

Egons Mudulis,
Elīna Pankovska

FOTO – KRISTĪNS RUTĪNŠ, DIENAS MEDII

